

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Policji
oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej**

W dniu 22 października 2004 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa została uchwalona w wyniku jej wniesienia jako projektu rządowego.

Pierwszą zmianą przyjętą w nowelizacji było rozszerzenie możliwości użycia uzbrojonych oddziałów i pododdziałów Policji na przypadki zaistnienia zagrożenia przestępstwem o charakterze terrorystycznym bądź dokonania takiego przestępstwa w stosunku do obiektów mających szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa lub obronności państwa lub skutkującego niebezpieczeństwem dla życia ludzkiego.

Ustawa stanowi, że w przypadkach niecierpiących zwłoki decyzję o udzieleniu pomocy Policji będzie mógł podjąć samodzielnie Minister Obrony Narodowej na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zawiadamiając o tym niezwłocznie Prezydenta RP oraz Prezesa Rady Ministrów. Prezydent jest obowiązany niezwłocznie wydać postanowienie o zatwierdzeniu albo uchyleniu decyzji Ministra Obrony Narodowej.

W nowelizowanym art. 18 nowe ust. 8 i 9 określają szczegółowo kwestie związane z obowiązkiem wydania przez Radę Ministrów nowego rozporządzenia wykonawczego do ustawy, które ureguluje nie tylko warunki i sposób użycia oddziałów i pododdziałów Policji i Sił Zbrojnych ale także sposób koordynowania działań tych jednostek, tryb wymiany informacji oraz sposób logistycznego wsparcia działań Policji i Sił Zbrojnych.

W zmienionym art. 18a ustawa uprawnia dodatkowo Prezesa Rady Ministrów, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, do zarządzenia użycia do pomocy Policji żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.

Uwagi szczegółowe:

- 1) w art. 1 w pkt 1, w art. 18 w ust. 1 w pkt 4 wyraz "mogących" należy zastąpić wyrazem "mogącym";

- 2) uwaga nr 2 jest podyktowana troską o spójność przepisów zmienianej ustawy i dotyczy art. 18a ust. 1. Ustawa nowelizująca proponuje zmianę brzmienia tego przepisu poprzez uprawnienie Prezesa Rady Ministrów, do zarządzenia użycia żołnierzy Żandarmerii Wojskowej do pomocy Policji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W dotychczasowym brzmieniu przepisu Żandarmeria Wojskowa mogła być skierowana do pomocy Policji w razie klęski żywiołowej lub nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Po uchwaleniu ustawy w obecnym brzmieniu niejasna jest wzajemna relacja pomiędzy przepisami art. 18 i 18a. Oba bowiem regulują kwestię udzielania pomocy Policji w przypadkach "zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego".

Nie ma wyraźnego wskazania, w których sytuacjach Prezes Rady Ministrów zarządzi użycie uzbrojonych oddziałów Policji, a w których żołnierzy ŻW. Należy też podnieść, że zgodnie z art. 3 ust. 7 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej Żandarmeria Wojskowa wchodzi w skład Sił Zbrojnych, i należy się zastanawiać, czy jej użycie nie jest już uregulowane przepisami art. 18, który rozstrzyga o udzielaniu pomocy Policji przez Siły Zbrojne w przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa lub porządku publicznego wskazanych w art. 18 ust. 3-5.

Oprac. Beata Mandylis